

KDESI MEDZI KONCAMI A ZAČIATKAMI

Barbora
Paulíčková

artis
omnis

**KDESI MEDZI KONCAMI
A ZAČIATKAMI**

Barbora Paulíčková © 2025

Cover © Romeo Belotti & Chris Harman 2025

Slovak Edition © Artis Omnis 2025

ISBN 978-80-8201-286-9

Barbora Pauličková

KDESI MEDZI KONCAMI A ZAČIATKAMI

artis
omnis

PIATOK 1. APRÍL

Peter je hlupák! Celý deň mi dával otázky, na ktoré bolo možné odpovedať iba áno, alebo nie. Ba čo celý deň, vždy je taký! Dnes som si to uvedomila naplno, každá molekula môjho tela kričala, nech je už ticho, nech mi dá pokoj!

Možno je to tým, že sme spolu strávili celý deň. Možno je to tým, že nebol dobrý deň v mesiaci a ja som nebola ochotná vnímať to ako čosi zábavné. Dnes jednoducho nie. Kráčali sme lesnou cestou od Kačina do Marianky. Nebolo úniku, nebolo cesty späť. „Si hladná?“ „Je ti teplo?“ „Je ti zima?“ „Bolia ťa nohy?“ „Pôjdeme späť autobusom?“ „Zobrala si si pršíplášť?“ Milý, starostlivý Peter. Mala som potrebu naňho kričať. Ohmatať si čelo, či mi tam niekto nenapísal: „Nesvojprávna“. Zamýšľala som sa, či aj iní ľudia takto reagujú na svojich... partnerov? Kamarátov? Blízkyh? Neviem mu dať ani nálepku, ktorá by sa mu hodila na čelo. Celá plejáda označení. Možno by sa mu zmestila na chrbát, ako strana vytrhnutá zo slovníka. Môj vnútorný život bol v plnom prúde, tiché myšlienkové monológy, ktoré vstrebávali všetku pozornosť. Navonok som sa usmievala, odpovedala striedavo áno a nie bez ohľadu na to, aká bola otázka. Nevšimol si to. Nevšimol si, že som preč. Akoby aj mohol, ešte ma nezažil prítomnú. To sa podarí málokomu. O koľko by bol život farebnejší, keby doň vstúpila celá moja osobnosť bez cenzúry.

Všetok hluk ostal uväznený vo mne, nedala som najavo, ako ma dnes vytáča. Ako by som mohla? Veď potom by som vyzerala ako nevďačná mrcha, ktorá vyčíta svojmu starostlivému partnerovi, že je starostlivý až príliš a že by bola radšej, keby ju schmatol, oprel o najbližší strom a namiesto kladenia nekonečných otázok by ten jazyk využil inak. Škoda, že v človeku plynú toľko monológov, ktoré ostávajú skryté, a na povrch presakujú iba hlúpe, nudné odpovede na hlúpe, nudné otázky.

Nebola som hladná. Nebolo mi teplo ani zima. Bolo mi tak akurát. Neboleli ma nohy, no i tak sme späť šli autobusom, pretože začalo pršať. Škoda.

Niekedy rozmýšľam, prečo trávim toľko času práve s ním. Je mojou životnou láskou? Je tým, ktorého si chcem vziať, založiť s ním rodinu a tráviť s ním všetky víkendy a prázdniny na chate kdesi na Orave alebo Liptove, brávať deti aj psa na hriby, kŕmiť deti, hľadať psa, ktorý sa v lese vždy stratí. V nedeľu večer sa zbaliť a vrátiť sa do sídliskového paneláku, pripraviť sa emocionálne i fyzicky na ďalší pracovný týždeň, kombinovaný so školským týždňom našich detí. Ťažko pracujúci, s vidinou, že opäť príde víkend a s ním zaslúžený ozdravný pobyt v lese. Je toto moja budúcnosť? Je to moja budúcnosť s Petrom? Na jednej strane je to niečo, čo by sa mi mohlo páčiť, čo som už zažila v úlohe dieťaťa svojich rodičov. Na druhej strane... stačí mi to? Znie to stereotypne. Cesta do Marianky trvala necelé tri hodiny, čo je to v porovnaní s celým zvyškom života? Začínam panikáriť pri pomyslení na zvyšok života, uzavretá v kletke, ktorú som dostala ako dar pri narodení od svojej mamy, ktorá ju zdedila po svojich rodičoch, ktorá sa dedí v rodinách už celé generácie a ženské pokolenie ich predáva ďalej bez ohľadu na to, či je to vhodné

dar aj v tomto storočí. Alebo či niekedy vôbec bol. Čo nás núti žiť život cudzincov? Život, ktorý pre spoločnosť pôsobí ideálne, krásne, ba až harmonicky. Život s jasne danou budúcnosťou, v ktorom starostlivý muž kladie smiešne otázky usmiatej žene. Tak prečo sa tá žena navonok usmieva, a vnútri kričí?

Míňala nás skupinka internacionálnych hajkerov. Bolo ich asi tisíc. Počula som zmes všetkých jazykov, prevládala angličtina mixovaná so španielčinou a taliančinou. Zastali sme na kraji lesnej cesty a nechali ich prejsť. Trvalo to asi týždeň a mne sa chcelo kričať aj na nich. Tak som ich len pozorovala a hodnotila ich vzhľad, kondičku, obuv a odev, úsmevy a auru. Všetkých desaťtisíc ľudí prešlo a my sme sa konečne vrátili späť na cestu, kde sme sa takmer zrazili s poslednými dvoma účastníkami lesného zázjazdu. Rozprávali po slovensky a očividne sa oddelili od skupinky internacionálov veľkosti malého štátu alebo priemerného veľkomesta. Jedna z nich vzhliadla a ospravedlňujúco sa usmiala. V tom záblesku som zbadala všetky tiché monológy, ktoré máme spoločné. Zrazu som sa chcela pridať k nim a dozvedieť sa o nej viac. Je možné, že som si ten okamih prepojenia iba vymyslela? Čím viac sme sa od seba vzdalovali, tým viac sa mi to zdalo pravdepodobné. Peter rozprával a ja už som nekričala.

SOBOTA 2. APRÍL

Apríl je zvláštny mesiac, napadlo mi, keď som pretočila list v pomyselnom kalendári. Meniny má Zita, hlásalo jedno z prvých políčok v mesiaci. Jednu som poznala, ale je nepodstatná pre moje rozprávanie, rovnako ako pre akúkoľvek časť môjho života, ale aj tak som si na ňu spomenula. Ešte stále som premýšľala o Petrovi. Kráčala som po tej istej ceste, ktorou sme šli včera. Chcela som ju prejsť ešte raz, sama, v tichu, poupratovať si myšlienky. Peter je a vždy bol racionálna voľba. Páči sa mi, kto je, aký je, aké má hodnoty, ako sa ku mne správa. Racionálny vzťah som ešte nemala, väčšinou do všetkého skáčem po hlave, po dvoch dňoch som presvedčená o tom, že som zamilovaná a strhávam zo seba oblečenie spolu so súdnosťou a logickým uvažovaním. Také boli všetky moje predošlé vzťahy. Je dobré, že je tento iný? Je to zlé? Z filozofického hľadiska existuje vôbec dobré a zlé? A ako sa rozlišujú? Chcem veriť, že nie, že veci jednoducho iba sú, vzťahy iba sú, bez hodnotiaceho prívlastku. Sú iné. Tento je seriózný. Rozmýšľala som, aký ďalší prívlastok mu dať, či sa viac hodí nudný alebo stabilný. Zaujímavé, že mi tieto slová znejú ako synonymá. Nudný asi nie je, len iný. Neviem, nejako sa v tom strácam. Naš vzťah má zmysel, nech už je akýkoľvek. Prídem na to vo vhodnom čase, dnes som si chcela iba užiť ticho, vonku i v sebe.

PONDELOK 4. APRÍL

So sklonenou hlavou som kráčala po známej ceste. Bolo predsa dôležitejšie venovať sa telefónu. Skrolovala som aktuálnym spravodajstvom: atentátnici, top športovci, MMA zápasník sa vracia vo výbornej forme, ktosi spadol z balkóna, ktosi si zlomil nohu na túre, Ján Kuciak je stále aktuálna téma, princezná si vyberá lásku pred trónom, sedem druhov polievok (pravé ucho lokalizovalo veľa detí, teda som už na Jakubovom námestí, oči mi nebolo treba), nové iPhone y už v predaji, obstoja v teste? (potkla som sa o hrboľatý chodník, to nič, zajtra budem vedieť presne, kde treba zdvihnúť nohu vyššie), nový seriál na Netflixu (úder do pleca). Mohla som mať vyrátaný každý kúsok trasy, naučený naspamäť, ale zjavne existujú rovnakí ľudia, iba kráčajúci opačným smerom. Baletne som preplietla nohami, rozťahla ruky, chytila správny balans. Všetko bolo fajn, stále som stála.

Osoba, s ktorou som sa zrazila, stála tiež. Po zemi sa kotúľali pomaranče, jarná cibulka vyletela z nákupnej tašky až do živého plota. Na chodníku to vyzeralo, ako keď pätnásťminútový kuchár vyberie všetky ingrediencie na kuchynskú linku a je pripravený ich nahádzať do hrnca. Pani, s ktorou som sa zrazila, čupela a zbierala popadané veci.

Čupla som si teda tiež a zbierala.

Verím vo filmové momenty. Keď niekto zrežíruje dokonalý obrázok. Slnko vrhá správne tieň, listy jesenne ležia na zemi, v nich pohodené pomaranče, vreskot detí sa vytratí na tri sekundy, režisér dáva pokyn, že odteraz je všetko slow motion. Odlepila som oči od zeme v tom istom momente ako ona, v tom istom momente, ako sa na mňa usmiala. Trocha sa mi zo všetkého roz-tancovalo vnútro. Rovnaký úsmev, rovnaký pohľad ako pred pár dňami v lese. Osud chcel, aby sme sa naozaj zrazili? Prvýkrát nás tesne minul, a tak si dožičil šancu na reparát.

„Prepáčte, nič sa vám nestalo?“ spýtala som sa, aby nebolo ticho.

Znovu sa usmiala. „To nič, teraz aspoň viem, ako pekne voniaš.“

„Možno chutím rovnako dobre.“

Čo to bolo za rozhovor? Odkiaľ sa vzal? Nerozumela som tomu, a tak som si len užívala filmový moment a iskru v jej oku, ktorá mi vravela, že si ma tiež pamätá.

„Možno.“

Odmlčali sme sa. Pozbierali sme zvyšok vecí, vstali a obrátili sa každá svojím smerom. Zaváhala o stotinu sekundy dlhšie než je zvykom, brala som to ako signál a skôr, než som sa stihla zahanbiť, otvorila som ústa: „Chcem sa s tebou stretnúť znovu. Náhodou či naschvál, či možno náhodnou zhodou okolností. Ale do tretice už nechcem čakať na osud, či mi zariadi ďalšiu zrážku.“ Nevravela nič, odvrátila sa, bolo mi to nepríjemné. Bez toho, aby na mňa pozrela alebo niečo povedala, mi podala vizitku a len čo sa dotkla brušiek mojich prstov, odišla.

Pokračovala som v chôdzi za najbližší roh, sadla si na lavičku a študovala vizitku zo všetkých strán.

Telefónne číslo sa samo navolilo do mobilu a čakalo už len na sprievodný text a odoslanie.

/ Podľa nepísaných pravidiel by som mala čakať tri dni, kým ti napíšem, aby som nebola za trápnu či nedočkavú?

/ Zbytočná otázka, kráska, píšeš po troch minútach. A presne včas.:) Myslíš, že podľa vône sa dá určiť chuť? Ak mám rada vôňu čerstvého ananásu, je zaručené, že sa stane mojou obľúbenou pochúťkou?

/ Vôňa, akokoľvek príťažlivá, nie je zárukou ničoho. No existuje predpoklad, že to tak funguje. Istotu však môžeš získať, iba ak sa odhodláš a ochutnáš.

/ Si provokatérka. Vieš to? Čo vlastne chceš? Prečo si si vypýtala moje číslo?

/ Urobila si mi pekný deň už len tým, že si sa na mňa usmiala. Ďakujem Ti za to. Čo chcem? Som zberateľka pekných dní:)

ŠTVRTOK 7. APRÍL

Ja, moje pravé Ja, moje falošné Ja, moje Ja, ktoré nevie, koľká bije, moje uvedomelé Ja, moje citlivé Ja, moje zdravo rozmýšľajúce Ja a moje pohabé, sebecké Ja dieťaťa. Podľa kníh by som mala vedieť rozoznať, ktoré Ja je skutočné, autentické. Ktoré

sa iba hrá a vystupuje ako Ja v prestrojení. Mala by som sa vedome rozhodovať, ľúbiť bezpodmienečne, zaoberať sa výhradne prítomnosťou. Nerobiť veci, ktoré robím, robiť veci, ktoré nerobím. Robiť veci, ktoré nechcem robiť, ale vedieť si ich odpustiť. Vedieť odpustiť aj iným. Vnímať všetko z prítomného okamihu. Ak prítomný okamih prežijem rozjímaním nad tým, čo robím, či to robím dobre a prečo to robím zle, kedy mám čas venovať sa tomu okamihu? Je príliš veľa návodov na to, ako spoznať seba samu a žiť šťastne. Čím viac premýšľam o tom, kto som, tým menej mi to je jasné. Čím viac sa snažím byť autentická a rešpektovať autenticnosť iných, tým menej mi to dáva zmysel. Čo robím zle? Príliš analyzujem, vychladla mi káva. Čašník mal špinu za nechtami. Je to súčasťou jeho autentického Ja? Alebo žije v hmle, pre ktorú si nevidí na ruky? Môj obľúbený podnik sú vlastne potraviny. Čašník je predavač za pultom a sekcia určená na sedenie a pitie kávy z automatu je nenápadná natoľko, že tam zvyčajne sedávam sama. Sama so svojimi duševnými, vnútornými monológmi, ktoré poskytujú skôr otázky ako odpovede. Ak mám rada samotu, som introvert? Či som introvert, iba ak mám rada samotu? Smiešne úvahy. Bez zmyslu. No miestami zmyselné. Jej úsmev.

Ruky sa mi mierne chveli, Peter opatrne vošiel do podniku. Obzrel sa mojim smerom. Sánka sa mu napínala a znovu uvoľňovala. Snažil sa pôsobiť, že je mu fajn, ale nebolo. Každý jeho pohyb kričal, ako veľmi sa hnevá. Zmeškané telefonáty, nezodpovedané otázky. Objednal si čierny čaj, vrhol na mňa roztržitý pohľad. Hoci som si to možno namýšľala a on len pozoroval dlaždice na podlahe. Trel si spotené dlane a formuloval prvú

otázku. Skôr než sa dostala z jeho hlavy do priestoru medzi nás, predbehla som ho. Vedela som, že dnes sa budem pýtať ja.

„Čo všetko považuješ za podvádžanie?“

Zmeravel. Pôsobil ako čerstvo namaľovaný obraz, ktorý niekto obleje vodou, a farba pomaly steká z plátna, obrysy strácajú ostrosť a matná kaluž sa rozlieva po podlahe.

„Prečo to chceš vedieť? To je to, čo si robila posledné dni? Stretla si niekoho? Podviedla si ma?“

Vystrašila som ho. Mala to byť hra, ktorá medzi nami udrží napätie a akú-takú zmyselnosť a túžbu a namiesto toho som mu spôsobila tri infarkty. Super. No aj tak pôsobil takým nahnevano-vzrušeným dojmom. Povedala som mu všetko o Silvii. Nebolo vlastne o čom rozprávať. Pár dvojzmyselných slov predsa nie je zločin. No beztak mal právo to vedieť. Povedala som mu aj, že sa mi o nej snívalo, ako som sa zobudila s dychom uviaznutým kde-si na polceste v hrudi a pripravená, so spomienkou na jej ruky, ktoré mi pomaly putovali zo severu na juh.

„Si lesba?“

Začala som zuby, nechty zaryla do vlastných dlaní. Nenávidím to slovo. Znie ako urážka, ako niečo čo sa nedá vysloviť bez podtónu opovrhnutia.

„Cítiš sa v našom vzťahu ako žena? Mám rada ľudí, ktorí sú múdri, pekní, so zmyslom pre humor, bla bla, veď to poznáš, kliše ktoré ti povie každý. Pointa je, že áno, páčia sa mi aj ženy. Aj muži. Keď som ti vravela, že si viem predstaviť, ako spolu zakladáme rodinu, tak som ti neklamala. A keď vravím, že by som chcela vedieť, ako chutia jej ústa, tiež ti neklamem. Je to niečo, čo by si si vedel predstaviť, že by sa mohlo stať súčasťou nášho vzťahu, alebo to berieš ako podvádžanie? Vieš, dá sa na to po-

zerať z rôznych uhlov pohľadu. Jeden je ten klasický, do určitej miery majetnícky, egoistický a pre väčšinu ľudí jediný, aký si dokážu predstaviť. Taký, že tvoj partner ti jednoducho patrí a ty ho musíš kontrolovať, určiť jasné pravidlá, ktoré musí dodržiavať, ak chce byť aj naďalej tvojím partnerom. Alebo partnerkou v tvojom prípade. Chápeš. Taký, v ktorom potrebuješ vložiť partnerku do dostatočne tesnej klietky, aby si ju mohol ľahšie kontrolovať a aby náhodou niekam neušla, alebo nedala inému. Inej. Och, zámená. Veď to je jedno. Lenže ľudia si často neuvedomujú, že ak nanútia partnerovi tesnejšiu klietku, tak sa sami ocitnú v rovnakej. A koľko kontrolujú, toľko budú aj kontrolovaní, obmedzovaní, stanú sa otrokmi vlastných pravidiel, ktoré im nedovolia žiť a pripravia ich o zážitky, pocity, o vzduch v pľúcach. No a potom je tu druhý uhol pohľadu. Slobodný. Láskový, no nie majetnícky. Namiesto pravidiel dôvera, odovzdanosť a bezpodmienečné prijatie. Seba aj partnera. Viem, ako to znie. Ako citát z trápnej motivačnej knihy. Ako niečo, čo sa dá pekne napísať, ale ťažko nasledovať. Veď ak by si to chcel pomenovať po lopate, na hulváta, povedal by si: Nechám svoju frajerku trtkiť, s kým sa jej zachce, lebo sme slobodní a veríme si. Znie to divne, ale je to niečo také. Mám rada aj ženy a nechcem to skrývať, nechcem sa za to hanbiť a nechcem, aby ti to ubližovalo. Môžeš ma nechať ľúbiť, koho chcem, ak budeš zároveň vidieť, že nás to nijako neoslabuje? Že teba budem ľúbiť rovnako, možno dokonca viac?“

Odišiel viac zmätený, ako prišiel. Musí si to rozmyslieť.

Vyhýbala som sa mu z dvoch dôvodov. Jeden bol, samozrejme, Silvia. Viem, že pár správ môžem označiť za neškodnú zábavu, ale očarila ma. Na prvý pohľad. Odkedy ju poznám, nedokážem na ňu prestať myslieť. Poznám naspamäť každé slo-

vo, ktoré mi napísala. Chcem sa s ňou stretnúť, chcem počuť jej hlas, chcem... čokoľvek, len nech je blízko. Je to mätúce, nechcela som, aby sa Peter vypytoval podrobnosti, čo si o tom myslím, pretože mu zatiaľ neviem odpovedať. Ešte je skoro. Neviem, čo si o tom myslím. Ako by povedal môj kolega: „Ženy nevedia, čo chcú.“ Možno má pravdu. A možno si zaslúži, aby mu niekto vysvetlil, že zovšeobecňovanie a generalizovanie je cesta do pekla. Možno ten niekto budem ja.

Druhým dôvodom, prečo som sa Petrovi vyhýbala, bolo, že som spanikárila pri predstave, že s ním budem navždy uväznená vo svojej klietke, ktorá súčasne dlhé roky slúžila ako môj domov a je celkom útulná. Za ten čas sa v nej nazbierali aj pekné veci, nechcem, aby zmizla úplne, chcem len, aby už nikdy nebola zamknutá. Aby sa stratili dvere a mreže a ostal iba obsah, ktorý nie je vyslovene zlý. A Peter sa na chvíľu stal tým, kvôli ktorému klietky vznikajú. No on taký nie je. Teraz to už viem. Predstavila som si život bez neho a nešlo to. Predstavila som si život s ním a nešlo to. Predstavila som si Silviu a zaliala ma vlna elektrizujúcej sily. A tak som sa s ním predsa len stretla, nabrala odvalu, dala rozlietaným myšlienkam aspoň nejakú chabú formu a štruktúru a poskytla Petrovi šancu uvidieť môj svet a rozhodnúť sa, či v ňom chce žiť. Teraz čakám na verdikt. Čakanie mi nikdy nešlo a pestovať trpezlivosť je náročnejšie, ako udržať pri živote bonsaj.

Už poznám Petrove analytické procesy a približne viem, čo bude nasledovať. Bude vytrvalo rozmýšľať, zavretý doma. Bude zvažovať problém z každej strany, predstavovať si všetky možné scenáre a riešenia. Týmto spôsobom vytvorí viac otázok a žiadne odpovede. Napokon sa v tom zamotá natoľko, že príde do štádia,

v ktorom nebude vedieť, ako ďalej. A tak pôjde za otcom. Pretože otec vie. Vie riešiť problémy, vie byť empatický, počúvať a radiť bez toho, aby to bolo človeku nepríjemné. Vie prejavíť city, ale robí to výnimočne, pretože sa radšej venuje iným ako sebe. Možno je práve toto kľúč k šťastnému a dlhotrvajúcemu vzťahu. Svoju manželku si vybral na základnej škole a odvtedy svoj názor nezmenil. Keď s ním nechcela ísť na prvé rande, počkal a pozval ju opäť o rok neskôr. A potom ešte niekoľkokrát, až kým nepovedala áno. Vtedy už boli vysokoškóľáci. No a odvtedy sa ľúbia. Vychovali spolu deti, precestovali takmer celý svet, postavili dom, usporadúvali detské oslavy pre vnúčatá a štyridsiate výročie svadby spečatili slávnostným vyhlásením, že svoj život zasväcujú jeden druhému. Nečudujem sa, že si Peter chodí po rady práve k nemu. Jeho sestra za ním chodí tiež vždy, keď potrebuje urobiť dôležité rozhodnutie.

NEDEĽA 10. APRÍL

Ráno som si v polospánku premietla, ako by mal vyzeráť môj deň. Čo by som chcela robiť? S kým by som chcela byť? Neviem, odkiaľ sa vzal takýto zvyk, či prišiel nebadane sám od seba, alebo som sa to naučila. Viem, že moja babka to robievala tiež.